

ת"פ 29921/12/18 - מדינת ישראל נגד יזום ניהול וביצוע י. נ. ו. ב. בניה ופתוח בע"מ, שגיא לנצ'נר

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 29921-12-18

18 דצמבר 2022

לפני:

כב' השופטת דפנה חסון זכריה

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד יצחק ששון

-

הנאשמים:

1. יזום ניהול וביצוע י. נ. ו. ב. בניה ופתוח בע"מ
2. שגיא לנצ'נר
ע"י ב"כ: עו"ד כפיר זאב

החלטה

1. לפני בקשת הנאשמים לביטול הרשעתם בטרם מתן גזר הדין, בדרך של מתן צו מבחן, צו שירות לתועלת הציבור, או בכפוף להתחייבותם להימנע מביצוע עבירה חוזרת למשך שנה.

2. בהכרעת דין מיום 27.7.22 הורשעה הנאשמת 1 בעבירות כדלקמן:

שימוש במכונת הרמה לא תקינה - לפי סעיפים 80, 191 ו-225 לפקודת בעבודה (נוסח חדש), תש"ל-1970 (להלן - **פקודת הבטיחות**); אי התקנת ארגז עזרה ראשונה - לפי תקנה 186(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 (להלן - **תקנות הבניה**), וסעיפים 191-225 לפקודת הבטיחות; והחזקת כבל חשמלי באופן בלתי תקין ובניגוד לדרישות חוק החשמל, תשי"ד-1954 ותקנותיו - עבירה לפי תקנה 163 לתקנות הבניה, וסעיפים 191-225 לפקודת הבטיחות.

הנאשם 2 הורשע בהפרת חובת הפיקוח ובאי-נקיטה באמצעים סבירים למניעת ביצוע העבירות שביצעה הנאשמת 1, לפי סעיף 222 לפקודת הבטיחות.

עמוד 1

עיקר טענות הצדדים

3. הנאשמים טענו, כי הם בעלי עבר פלילי נקי, והרשעה עלולה לפגוע אנושות בעסקם ובתעסוקתם.

הרשעת הנאשמת 1 תהווה פגיעה במוניטין שלה, תפגע ביכולתה להשלים פרויקטים תלויים ועומדים של בנייני מגורים להם מחכים עשרות משפחות, וביכולתה להתמודד במכרזים ציבוריים לשם התקשרויות עתידיות.

לתמיכה בטענתם, צירפו הנאשמים רשימה של אחד-עשר פרויקטים תלויים ועומדים בהן מעורבת הנאשמת 1, וכן אסמכתאות שיש בהן כדי לתמול בעצם קיומו של כל פרויקט.

הנאשמים הוסיפו, כי הנאשמת 1 היא חברה משפחתית, המעסיקה 20 עובדים ועוד עשרות קבלני משנה, ומשכך, הרשעתה עלולה להיות כרוכה אף בפגיעה בפרנסתם של עובדיה.

עוד טענו הנאשמים, כי יש לייחס משקל ניכר לעובדה כי הנאשמת 1 היא פרויקט חייו של הנאשם 2 ושל אביו, ולכך שכל פגיעה בה משולה לפגיעה אנושה במקור פרנסתו היחיד של הנאשם 2 ושל משפחתו. משכך, הרשעתו תהווה פגיעה בלתי מידתית בתכלית חייו. עוד נטען, כי הרשעתו של הנאשם 2 תפגע במעמדו החברתי, בתדמיתו ובשמו הטוב, וביכולתו להמשיך ולנהל את הנאשמת 1 ולהשלים את הפרויקטים הקיימים והעתידיים בהם היא מעורבת.

מנגד, התועלת הציבורית שתצמח מההרשעה אינה גבוהה, מאחר שהנאשמת 1 אינה "מפרה סדרתית", ותכלית התועלת החברתית תושג גם באמצעות הטלת חובות ענישה ופיקוח הקבועות בחוק סדר הדין הפלילי תוך הימנעות מהרשעה.

עוד טענו הנאשמים, שיש ליתן משקל לזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות ועד למועד מתן הכרעת הדין, ולעובדה שהנאשמים לא עברו עבירה נוספת כלשהי בתקופה זו.

בנסיבות אלה, ניתן, לשיטת הנאשמים, להסתפק באחד מאמצעי הענישה הקבועים בחוק תוך הימנעות מהרשעה, כשלטעמם התחייבותם שלא לבצע עבירות דומות משך שנה, תשיג בצורה הטובה ביותר את התכלית הציבורית שבהרשעה, לרבות התכלית ההרתעתית, תוך מניעת הנזק הבלתי סביר שיגרם לנאשמים.

הנאשמים ביקשו להדגיש, כי ביטול הרשעה או הימנעות מהרשעה אינם אי-ענישה, וכי הימנעות מהרשעה מופיעה ברישום הפלילי ומלווה בדרכי ענישה ופיקוח אפקטיביים.

4. המאשימה התנגדה לבקשה. לטענתה, דרך המלך בהליך הפלילי היא הרשעה, והימנעות ממנה הוא החריג לכלל, השמור למקרים מיוחדים, קיצוניים ויוצאי דופן, שהמקרה דנן אינו נמנה עליהם.

בנוסף, ממילא אין טעם להפנות את הנאשמים לשירות המבחן, מאחר שאין לו כלים מתאימים לבחון את טענות הנאשמים בדבר הפגיעה בעיסוקם, בהיקף עבודתם, ובפרנסתם של העובדים. מכאן, שגם אם יתקבל תסקיר, לא תהא בו תועלת.

דין והכרעה

5. סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כדלקמן:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

6. הלכה פסוקה היא, כי הסמכות להורות על ביטול הרשעה תופעל במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת (רע"א 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל, מיום 21.8.85 (להלן - עניין רומנו); ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן - עניין כתב); ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל, מיום 31.12.07, ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685 (2000)).

7. בע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, מיום 4.9.07 (להלן - עניין קליין) נקבע כדלקמן:

"ההרשעה הפלילית של נאשם שאשמתו הוכחה ותוצאותיה הן מרכיב חיוני בהליך הפלילי; הן נועדו למצות את תכליותיו המגוונות: להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים. חברה המבקשת להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת תתקשה להשלים עם גישה שיפוטית הפוטרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית אף שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת".

(סעיף 76 לפסק הדין).

8. גם בית הדין הארצי לעבודה קבע, ביחס להליכים פליליים המתנהלים בבתי הדין לעבודה, כי ביטול הרשעה הוא צעד חריג, ומשכך, על בית הדין לנקוט בו במשורה ורק בנסיבות חריגות ומתאימות:

"הסמכות לבטל הרשאה מופעלת על ידי בתי המשפט במשורה, תוך שמירת נקודת המוצא כי אדם אשר הוכחה אשמתו בהליך פלילי - יש להרשיעו בדין. ההרשעה מהווה פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית ומסייעת למיצוי ההליך הפלילי ותכליותיו. ישם נקודת המוצא מאפשר הליך אכיפת חוק תקין ושוויוני. בנוסף, הקפדה על עצם ההרשעה נדרשת לצורך העברת המסר ההרתעתי הרצוי".
(ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ, מיום 8.2.14).

וראו גם: ע"פ (ארצי) 6291-05-10 א. כפיר אחזקות בע"מ ויהודה יהלומי - מדינת ישראל -

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, מיום 31.1.12; ע"פ (ארצי) 50155-08-10 חברת השמירה בע"מ - מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, מיום 6.11.12.

9. בעניין כתב קבע בית המשפט העליון את שני התנאים שבהתקיימותם ניתן להורות על ביטול הרשעה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל"

10. עוד נקבע בפסיקה, ביחס לאותן נסיבות יוצאות דופן בהן יהיה מקום לשקול ביטול הרשעה, כי אלה עשויות להיות נסיבות בהן **"אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה"** (עניין רומנו; ע"פ 3301/06 ביטי - מדינת ישראל, מיום 31.10.06), היינו נסיבות בהן **"עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה"** (עניין קליין).

11. יישום עקרונות אלה על עניינו, מוביל לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. ואפרט.

12. ראשית, לא שוכנעתי כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשמים.

13. לא הונחה בפני, ולו ראשית ראייה, שיש בה כדי לתמוך בטענת הנאשמים כי הרשעתם תפגע ביכולתה של הנאשמת 1 להשלים את הפרויקטים התלויים והעומדים בהם היא מעורבת, כי לא יעלה בידה להתמודד במכרזים ציבוריים לשם התקשרויות עתידיות, או כי הרשעתה תוביל לפגיעה אנושה בפרנסתה ובפרנסתם של עובדיה.

הנאשמים לא צירפו ראייה כלשהי שיש בה כדי להעיד על כך שפרויקטים תלויים ועומדים הופסקו בשל הרשעתם, כי מכרזים אליהם ניגשה הנאשמת 1 עלולים להסתיים נוכח ההרשעה, או כי "התקשרויות עתידיות" יטורפדו בשל ההרשעה.

האסמכתאות שצורפו על ידי הנאשמים, יש בהם כדי להעיד, לכל היותר, על עצם העובדה שהנאשמת 1 מעורבת כיום בפרויקטים שונים בתחום הבניה, ואך טבעי הדבר, בשים לב לעובדה שמדובר בחברת בניה, אולם אין בהם כדי להעיד על פגיעה בנאשמת בעקבות ההרשעה.

14. אמנם קיימת הסתברות כלשהי שייגרם לנאשמים נזק כלכלי מסוים בגין ההרשעה, וכי ההרשעה תקשה על הנאשמת 1 להתקשר במכרזים ציבוריים, אולם אפשרות זו, שהיא כאמור, בגדר אפשרות בלבד, אינה מצדיקה את ביטול ההרשעה.

15. בע"פ (ארצי) 33112-09-15 מדינת ישראל - מרסי זלקינד, מיום 5.7.17 (להלן - **עניין זלקינד**) נדון ערעור על קביעת בית הדין האזורי כי המשיב, מר זלקינד, לא יורשע מאחר והרשעתו עלולה לפגוע בעבודתו "ובגורמים שלישיים שאותם הוא מייצג". בית הדין הארצי לעבודה קיבל את ערעור המדינה, הרשיע את המשיב, וקבע כי אף שהמשיב הוא יו"ר פעיל של חברת אלקטרה ודירקטור בחברת LATA האמריקאית בה הוא משמש כנציג חברת אלקו הישראלית, ועל כן הרשעתו עלולה להקשות על החברה להתקשר במכרזים ציבוריים, כי **"נסיבות המקרה אינן חריגות וקיצונות באופן המצדיק ביטול הרשעת המשיב"**.

סבורני כי נסיבות המקרה שלפניי, אינן חריגות יותר מהנסיבות בעניין **זלקינד**.

16. בנוסף, לא הובאה בפניי ולו ראשית ראייה שיש בה כדי לתמוך בטענה בדבר פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם 2, וביכולתו להמשיך ולנהל את הנאשמת 1 ולהשלים את הפרויקטים הנוכחיים או העתידיים בהן היא מעורבת.

17. אמנם אין זה בלתי סביר להניח כי ההרשעה תוביל לפגיעה במעמדו החברתי, בתדמיתו ובשמו הטוב של הנאשם 2, כפי שנטען על ידו, אלא שפגיעה כאמור היא תוצאה טבעית של ההרשעה. מבחינה זו, מצבו של הנאשם 2 אינו שונה מכל נאשם אחר שהורשע בדין, והעובדה שעלול להיגרם לנאשם 2 נזק כלשהו כתוצאה מההרשעה, כמו לכל נאשם אחר, אינה מצדיקה, כשלעצמה, את ביטולה. עמד על כך בית המשפט בע"פ 5672/05 **טגר בע"מ - מדינת ישראל**:

"הרשעה - לעולם נושאת עמה תוצאות לוואי שאינן חלק מן הענישה הקונקרטית. עצם הכתמתו של אדם כעברין יש לה השלכות - מהן מובנות ומידיות ומהן שתבואנה לידי ביטוי בעתיד.

הדוגמה המובהקת ביותר הינה היותה מחסום בפני לימודים או עיסוק בתחום מסוים, כאשר היבט זה אינו שונה באופיו מחסימת הקשרים עם משרד הביטחון שאליה מפנים מערערי טגר. תוצאות הלוואי - יכולות להיחשב כחלק מהענישה, והדעת נותנת כי במערך האיזונים שהוא חלק אינהרנטי מתהליך הענישה הם ישוקללו ויילקחו בחשבון".

18. אף לא מצאתי כי עובדת היות הנאשם 2 אדם נורמטיבי, מהווה הצדקת הפניית עניינו לשירות המבחן, לצורך בחינת האפשרות של ביטול ההרשעה.

19. אם תתקבל טענת הנאשם, הרי שכמעט בכל הליך שבו נדונות עבירות על חוקי עבודה, במסגרתו יטען הנאשם לביטול הרשעתו בשל נסיבותיו האישיות והיותו אדם נורמטיבי, יהא מקום לפעול כך, ומטרת ההליך הפלילי תעוקר מתוכן.

20. בעניין **זלקינד** קבע בית הדין הארצי לעבודה מפורשות, כי **"יש להזהר במתן משקל יתר לעברם הנקי ואורחות חייהם הנורמטיביים ש מי שמואשם בהן, ומנגד, על מנת להבטיח את עקרון**

הענישה ואת שיקולי ההרתעה והגמול, יש ליתן משקל רב יותר לאופיין של העבירות, נסיבותיהן ותוצאותיהן".

21. אמנם יש לשקול את נסיבות העבירה ונתונייהם האישיים של הנאשמים במסגרת הטיעונים לעונש, אך אין בהם להוות נימוק לשקול ביטול הרשעה או העברת עניינם לבחינת שירות המבחן.

22. התנאי השני שנקבע בפסיקה, אף הוא לא מתקיים בענייננו.

לא שוכנעתי, כי סוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים, שהן, כאמור, עבירות בתחום הבטיחות בעבודה, מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

23. הערך המוגן שנפגע מביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים הוא פגיעה באחד מהערכים המוגנים ביותר בספר החוקים - שמירה על שלמות גופו ועל חייו של האדם העובד. בנוסף, בענייננו, מדובר בריבוי עבירות, ולא בעבירה אחת, נסיבה מחמירה נוספת, אותה יש לקחת בחשבון במכלול השיקולים.

24. לבסוף, לא מצאתי כי שחלוף הזמן, מאז מועד ביצוע העבירות ועד למועד הכרעת הדין, מצדיק את ביטול ההרשעה במקרה שלפניי.

אמנם אין להקל ראש בטענת הנאשמים בעניין זה, ואולם, עיון בתיק מעלה, כי לבד מעיכוב בהגשת כתב האישום, שאכן לא הוגש בסמוך לביקורת במסגרתה נמצאו הליקויים באתר הבניה, אלא שכשנתיים ומחצה לאחר מכן, הזמן שחלף ממועד הגשת כתב האישום ועד היום מקורו בהתדיינות משפטית שכללה בין היתר בקשות מקדמיות שהוגשו מטעם הנאשמים, ודחיית מועד דיון ההוכחות מספר פעמים, בין היתר בשל נסיבות אישיות של ב"כ הנאשמים, ומצב החירום שהוכרז במדינה בעקבות התפרצות נגיף הקורונה.

25. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר, כי המאשימה גרמה לנאשמים לעינוי דין, ומכל מקום, אין לראות בנסיבות שהובילו להימשכות ההליכים בתיק כעילה לביטול ההרשעה.

בעניין זה יפים הדברים שנקבעו על ידי כב' השופט (בדימוס) רובינשטיין בע"פ 7696/14 עזרא (שוני) גבריאלי נ' מדינת ישראל (2015):

"הימשכות הליכים: כפי שנפסק בבית משפט זה, "זכות היא הנתונה בידיו של מי שהועמד לדין, כי משפטו יסתיים במהירות. זאת, מפאת הקושי הטמון בסטטוס של נאשם, מפאת הלחץ והחשש המתמיד בו נתון הנאשם והקושי שטמון בניהול ההליכים נגדו על המשך ניהול תקין של חייו ועל אפשרותו להשתקם" (ע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 334 (2008) (להלן עניין הורוביץ); ראו גם ע"פ 8421/12 בן חיים נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 (2013) (להלן עניין בן חיים); ע"פ 1361/10 מדינת ישראל נ' זגורי, [פורסם בנבו] פסקה ק"ה (2013) (להלן עניין זגורי); ע"פ 5653/13 בידון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 16

(2.1.2014)). נוסף על אלה, הימשכות בלתי סבירה של ההליכים עלולה לגרום לחשוד או לנאשם נזקים מוחשיים נוספים - כך למשל, במקרים מסוימים, הנזק אשר נגרם לאדם אשר מושעה מעבודתו, בין אם בהסכמתו ובין אם לאו, עד שיסתיימו ההליכים הפליליים בעניינו (רע"פ 223/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 30 (2013)); או נזק שנגרם לפלוני שאינו יכול להיקלט בעבודה חדשה נוכח ההליכים הפליליים התלויים ועומדים כנגדו (ע"פ 4735/03 צברי נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(1) 681, 689-690 (2003)); וכמובן שפעמים רבות הנזק אינו נחלתו של פלוני בלבד, אלא גם של משפחתו ושל הסובבים אותו. בנוסף לכך, ככל שההליכים נמשכים זמן רב יותר, כך נחלש כוחה של ההרתעה, הן במקרה הקונקרטי והן לשם הרתעת הרבים (ע"פ 125/74 מירום, חברה למסחר בינלאומי בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(1) 57, 74-76 (1975); עניין הורוביץ, פסקה 337; עניין בן חיים, פסקה 12). בהמשך לכך נפסק, כי אף שהימשכות בלתי סבירה של ההליכים, אינה מצדיקה, ככלל, ביטולו של כתב האישום או את זיכוי של פלוני מהטעמים האמורים מעלה, יש בה כדי להביא להפחתת הענישה בעניינו (עניין הורוביץ, פסקה 336; עניין בן חיים, פסקה 14; עניין זגורי, פסקה ק"ה; ראו גם י' נקדימון הגנה מן הצדק 101 (מהדורה שניה, 2009)). דברים אלה הם נחלת השכל הישר, וגם בידיעת העומס שרשויות האכיפה וגם בתי המשפט נתונים בו, גם נאשם הוא אדם אשר לו נסיבות ורגשות, אלא אם כן הוא הוא הגורם להימשכות ההליכים, ואזי יש לו להלין רק על עצמו (ואל נכחד כי לעתים יש אינטרס לנאשם "למשוך" את המשפט מסיבות כאלה ואחרות, ואינני מדבר בענייננו שלנו דווקא" (הדגשה שלי, ד.ח.ז.)

26. כללם של דברים - לא שוכנעתי כי ההרשעה עשויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומם או בעתידם של מי מהנאשמים. משכך, ובשים לב לסוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים ולמידת חומרתן, וכן לעובדה שמדובר בריבוי עבירות ולא בעבירה אחת, אין בידי לקבל את טענת הנאשמים כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה לבין חומרתן של העבירות, ולאינטרס הציבורי מקיומה של ההרשעה.

27. טרם נעילה אעיר, כי לא נעלמה מעיני טענת הנאשמים לפיה בפרק הזמן שחלף מאז הביקורת ועד היום, הם לא חזרו על העבירות מושא הליך זה.

עם זאת, בשים לב למכלול נסיבות העניין, כמפורט לעיל, סבורני כי המקרה שלפניי אינו נופל לגדר אחד מאותם מקרים חריגים בהם קיימת הצדקה לביטול ההרשעה.

סוף דבר

28. הבקשה נדחת.

29. הצדדים יתייצבו לדיון במסגרתו יטענו לעונש ביום 1.2.23 בשעה 12:00 .

ניתנה היום, כ"ד כסלו תשפ"ג, (18 דצמבר 2022), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

עמוד 7

